

Η Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή: Η προετοιμασία και η πορεία προς το Πάσχα.

Η Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή είναι η Χριστιανορθόδοξη χρονική περίοδος της νηστείας και της πνευματικής, ψυχικής και σωματικής προετοιμασίας των πιστών για το Άγιο Πάσχα.

Ονομάστηκε Τεσσαρακοστή, σε ανάμνηση της νηστείας του Κυρίου Ημών Ιησού Χριστού στην έρημο, η οποία είχε διαρκέσει σαράντα ημέρες. Είναι η αρχαιότερη από όλες τις μεγάλες νηστείες της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Καθιερώθηκε τον 4^ο μ.Χ. αιώνα. Αρχικά διαρκούσε έξι εβδομάδες, ενώ αργότερα προστέθηκε και άλλη μία εβδομάδα. Διαρκεί συνολικά 48 ημέρες, μαζί με την Μεγάλη Εβδομάδα. Ξεκινά την Καθαρά Δευτέρα και τελειώνει το Μεγάλο Σάββατο.

Βέβαια, η ονομασία Μεγάλη Τεσσαρακοστή ή Μεγάλη Σαρακοστή, δεν οφείλεται στη μεγάλη διάρκειά της, αλλά στην μεγάλη σημασία του κοσμοσωτηρίου γεγονότος της Αναστάσεως του Κυρίου μας, και σε

ανάμνηση των παθών Του. Μέσα σε αυτό το στάδιο των αγώνων, με τη νηστεία, την εξομολόγηση, την προσευχή, την ελεημοσύνη, τις συχνές ακολουθίες, και όλα τα πνευματικά παλέματα προετοιμάζεται ο κάθε Χριστιανός για να αναστηθεί κι αυτός από τα πάθη και τις αμαρτίες του.

Και, με τη βοήθεια του Θεού, ξεκινά αυτό το πνευματικό μας οδοιπορικό προς το Άγιο Πάσχα. Εγκαινιάζεται η προετοιμασία μας με το τριήμερο, που είναι οι τρεις πρώτες ημέρες της Μεγάλης Τεσσαρακοστής. Τρεις ημέρες απόλυτης νηστείας, ασιτίας, χωρίς καθόλου φαγητό και νερό, κυρίως στη λαύρα του Αγίου Σάββα, στο γυναικείο κοινόβιο στη Βηθανία, αλλά και σε άλλα μοναστήρια των Αγίων Τόπων. Είναι δύσκολο το τριήμερο αυτό. Δεν είναι εύκολη υπόθεση, αλλά βοηθά με τον καλύτερο τρόπο στην έναρξη του πνευματικού μας αγώνα. Μοιάζει με πένθος, μιας και κόβονται εντελώς οι σωματικές μας δυνάμεις και το μυαλό μας περιορίζεται μόνον στα πνευματικά. Ούτε διακονίες, ούτε διακονήματα τις τρεις αυτές πρώτες ημέρες, παρά μόνον προσευχή και ακολουθίες.

Έτσι λοιπόν, η Καθαρά Εβδομάδα, ή η Καθαροβδομάδα όπως επίσης λέγεται -επειδή οι πιστοί «καθαίρονται δια της νηστείας»- είναι η αρχή της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής. Μας εισάγει σε μια περίοδο μετανοίας και αποτοξίνωσης -σωματικής και ψυχικής- με μοναδικό προσανατολισμό τον Θεό και το Άγιο Πάσχα.

«Μετανοίας καιρός και δεήσεως ώρα», όπως λέει και το τροπάριο.

Όσοι, εδώ στην Αγία Γη, ζήσαμε και προλάβσαμε τους παλαιούς αγιοταφίτες πατέρες, τον γέροντα Σεραφείμ τον Σαββαΐτη, τον γέροντα Θεοδόσιο της Βηθανίας, τον π. Σωφρόνιο τον τυπικάρη του Αγίου Κωνσταντίνου αλλά και πολλούς άλλους, διαπιστώσαμε πόσο πιστοί τηρητές ήταν των ιερών κανόνων, της νηστείας και του ιερού πηδαλίου.

Ο π. Σεραφείμ νήστευε μέχρι τα 102 του χρόνια, ο μοναχός π. Φιλάρετος ο Κύπριος μέχρι τα 89 του χρόνια, ο π. Δαμασκηνός στον Άγιο Σάββα μέχρι τα 90 του χρόνια, όχι μόνον αυτοί, αλλά και πόσοι άλλοι διακριτικοί πατέρες των Ιεροσολύμων.

Ίσως σε πολλούς φανεί ως υπερβολή, όμως υπήρχαν και υπάρχουν αγιοταφίτες πατέρες που νήστευαν και νηστεύουν με πλήρη αποχή από τροφή και νερό όλη την πρώτη εβδομάδα της Μεγάλης Τεσσαρακοστής και κοινωνούσαν και κοινωνούν το πρώτο Σάββατο των Νηστειών.

Εμείς οι νεώτεροι ως αμαθείς και αρχάριοι τους ρωτούσαμε: «Γιατί άραγε τόσο υπερβολή στη νηστεία;».

Και εκείνοι μας απαντούσαν τόσο σοφά και πατερικά: «Διότι, όσο ο έξω άνθρωπος φθείρεται, τόσο ο έσω άνθρωπος -τουτέστιν η ψυχή- ζωογονείται και τρέφεται! Όσο παιδεύουμε τη σάρκα και την κοιλία, τόσο ωφελείται το πνεύμα». «Καλύτερα», έλεγαν, «να φονεύσω εγώ τη σάρκα, παρά η σάρκα να φθείρει τη ψυχή μου που είναι αθάνατη!».

«Νηστεία, αγρυπνία, προσευχή ουράνια χαρίσματα λαβών». Καθώς και «εγκράτεια, εκγύμνασις και της τροφής λιτότης και έγερσις εωθινή εστί μακροβιότης.».

Ήταν θυμάμαι Καθαροβδομάδα του 1995. Ένα μικρό γκρουπ Ελλήνων προσκυνητών είχε επισκεφθεί, στη Μονή των Ποιμένων, τον γέροντα Σεραφείμ. Τους έλεγε λοιπόν, μεταξύ άλλων: «...μην είστε παιδιά μου πλεονέκτες, γιατί η πλεονεξία θα φέρει κακό, θα επιφέρει κρίση! Γιατί; Διότι αυτό που περισσεύει δεν είναι δικό σου, δεν είναι δικό μου, αλλά είναι του πτωχού, είναι της χήρας, του ορφανού, του αρρώστου, του φυλακισμένου ή όποιου άλλου έχει ανάγκη. Δεν είναι για τις τράπεζες του κόσμου τούτου, αλλά για αποταμίευση μέσω ελεημοσυνών στις τράπεζες των ουρανών!». Πόσο επίκαιρα είναι στις ημέρες μας τα λόγια του γέροντα Σεραφείμ;; Πόσο αληθινά ακούγονται τα λόγια του, εδώ που έχουμε φθάσει παγκοσμίως;

Μόλις έμπαινε η Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή μας προέτρεπαν οι πατέρες σε ακόμα περισσότερη προσευχή. Μας προέτρεπαν σε εντονότερη ανάγνωση και μελέτη των θείων γραφών, των συναξαρίων, των βίων των

αγίων μας. «Είναι σπουδαία τροφή», μας έλεγαν, «τροφή θρεπτική-βιταμινούχα της ψυχής».

Ευλογημένοι μας αδελφοί, δι' ευχών όλων των αγίων, είτε αυτή η Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή που ξεκινά να είναι σαρακοστή νέας αρχής, κάθαρσης, αγιασμού, μετανοίας ειλικρινούς, θέωσης και ψυχοσωματικής μας ανάτασης και ανάστασης από την κάτω Ιερουσαλήμ προς την άνω.

Αμήν, γένοιτο.

Πηγή υλικού.

Αρχιμανδρίτης Ιγνάτιος, Ηγούμενος Ιεράς Μονής των Ποιμένων, εν Μπετ Σαχούρ, περιοχή Βηθλεέμ

Επιλογή υλικού.

Αικατερίνη Διαμαντοπούλου Θεολόγος MA - Φιλολόγος PhD
Φιλοσοφίας.

Πηγή : <http://www.romiosini.org.gr/>